

انگلستان ، پس از انتخابات

چوا اکثریت مردم انگلستان ، حزب کارگر را بر محافظه کاران

ترجیح دادند ؟ !

نتیجه انتخابات کم و بیش با پیش بینی‌هایی که از طرف موسسات سنجش افکار عمومی بعمل آمده بود تطبیق میکرد. حزب کارگر با بیش از ۱۱/۵ از میلیون رأی قریب چهل درصد مجموع آراء مردم انگلستان را بدست آورد. در حالیکه نسبت آراء حزب محافظه کار با قریب ۱۰/۵ میلیون رأی کمتر از ۳۶ درصد بود و لیبرال‌ها با قریب ۵/۵ میلیون رأی در حدود ۱۸/۵ درصد آراء مردم را بدست آوردند. اما کرسی‌های پارلمان جدید به نسبت آراء احزاب مختلف بین آنها تقسیم نشده است ، زیرا در حالیکه حزب کارگر با ۳۱۹ کرسی اکثریت مطلق ولی بسیار ضعیف و شکننده‌ای در پارلمان جدید بدست آورده و حزب محافظه کار با ۲۷۶ کرسی بصورت یک اقلیت نیرومند باقی مانده است ، لیبرال‌ها که نزدیک به یک پنجم آراء عمومی را در این انتخابات بدست آورده‌اند با ۱۳ کرسی در پارلمان جدید در ردیف احزاب کوچکی چون ناسیونالیست‌های اسکاتلند و ایرلند قرار گرفته‌اند .

روز دهم اکتبر (۱۸ مهرماه) قریب به سی میلیون نفر از مردم انگلستان برای دومین بار در عرض یکسال پیاپی صندوق‌های رأی رفتند و آراء خود را برای انتخاب ۶۳۵ نماینده پارلمان جدید انگلستان به صندوق ریختند. تعداد کاندیداهائی که از طرف دو حزب بزرگ کارگر و محافظه کار و ده حزب و گروه سیاسی دیگر برای اشغال کرسی‌های پارلمان جدید نامزد شده بودند بیش از سه برابر کرسی‌های پارلمان (۲۱۹۲ نفر) بود که در تاریخ مبارزات انتخاباتی انگلستان خود رکورد تازه‌ای بشمار می‌آید. علت کثرت کاندیداهای این بود که علاوه بر دو حزب بزرگ کارگر و محافظه کار که هر کدام تقریباً برای کلبه حوزه‌های انتخابیه کاندیدا داشتند حزب لیبرال هم بامید کسب موفقیت بیشتری در این انتخابات ۶۱۶ کاندیدا معرفی کرده بود و احزاب و گروه‌های کوچک دیگر مانند جبهه ملی ایرلند و ناسیونالیست‌های اسکاتلند هم به ترتیب ۷۱۹ و ۸۹ نامزد برای احراز کرسی‌های پارلمان جدید تعیین کرده بودند.

عامل ترس!

این کشور پی برد در آخرین روزهای مبارزات انتخاباتی از امکان تشکیل يك حکومت وحدت ملی در صورت پیروزی حزب محافظه کار و طرح ائتلاف احزاب بزرگ برای حل مشکلات آینده انگلستان سخن گفت، ولی ویلسون بیدرنگه طرح پیشنهادی هیث را برای تشکیل يك حکومت وحدت ملی رد کرد و اعلام داشت که حزب کارگر فقط در صورتی میتواند بر نامه‌های خود را برای حل مشکلات انگلستان بموقع اجرا بگذارد که به‌تنهایی حکومت رادر دست بگیرد. در مبارزات انتخاباتی اخیر انگلستان بطور کلی شخصیت ریبران دو حزب کارگر و محافظه کار و روش آنها در جلب توجه و اعتماد عمومی نقش مهمی داشت و باید گفت که ویلسون با ایجاد روح امید و اطمینان به آینده بیشتر از هیث که در پی شعار های منفی و ایجاد روح یأس و بدبینی در صورت پیروزی رقیب بود به قلوب مردم راه یافت و اکثریت رأی دهندگان مردد را که معمولاً تعیین کننده سرنوشت انتخابات هستند بسوی خود جلب کرد.

بهترین انتخاب

اکنون که انتخابات انگلستان پایان یافته و حزب کارگر با اکثریت کافی در پارلمان حکومت تازه‌ای تشکیل داده است میتوان گفت که مردم انگلستان با رأی خود به حزب کارگر بهترین انتخاب ممکن را برای حل مشکلات عظیم اقتصادی خود بعمل آورده‌اند.

البته پیروزی هارولد ویلسون در انتخابات و بازگشت وی به حکومت با اتکاء بريك اکثریت مطلق پارلمانی بمعنی حل مشکلات اقتصادی انگلستان و بازگشت آسایش و رفاه به این کشور در آینده‌ای نزدیک نیست و مقصود از بیان این مطلب که اکثریت مردم انگلستان با رأی به حزب کارگر بهترین انتخاب را نموده‌اند فقط تا کبد

مهم‌ترین عاملی که قریب سی میلیون رأی دهنده انگلیسی رادر انتخابات دهم اکتبر پیاپی صندوق‌های رأی کشانید بحران وخیم اقتصادی انگلستان و ترس از آینده بود. تورم و افزایش بیسابقه قیمت‌ها و خطر توسعه بیکاری و رکود اقتصادی مهم‌ترین موضوع بحث مبارزات انتخاباتی و سوژه اصلی سخنرانی‌ها و مصاحبه‌های ریبران احزاب بود. ویلسون ضمن اعتراف به مشکلات عظیم اقتصادی که انگلستان با آن دست‌بگریبان است باقی‌افه متبسم و آرام بخش خود بمردم نوید میداد که در صورت پیروزی حزب کارگر بسیاری از این مشکلات که بر اثر نداشتن اکثریت پارلمانی حکومت وی لاینحل مانده است برطرف خواهد شد، اما ادوارد هیث رهبر حزب محافظه کار بیشتر با اعلام خطر نسبت به آینده و تجسم اوضاع وحشتناک و اضطراب انگیز انگلستان در صورت دوام حکومت کارگری مردم را به رأی دادن بنفع حزب خود تشویق میکرد. ولی هیث در عین حال که با ایجاد یأس و بدبینی در مردم نسبت به حکومت حزب کارگر بر نامه‌های ویلسون رادر برای حل مشکلات اقتصادی انگلستان رد می‌کرد خود بر نامه قابل قبول و قابل دفاعی عرضه نمی‌نمود و با سخنان ضد و نقیض خود رأی دهندگان انگلیسی را از امکان پیروزی يك حکومت محافظه کار در حل مسائل و مشکلات اقتصادی انگلستان ناامید می‌ساخت.

ادوارد هیث با تغییر تاکتیک انتخاباتی خود در آخرین روزهای مبارزات انتخاباتی عده بیشتری از طرفداران خود را از دست داد: رهبر حزب محافظه کار پس از آنکه به ضعف موقعیت خود در افکار عمومی و عدم اعتماد مردم انگلستان به امکان موفقیت يك حکومت محافظه کار در حل مشکلات اقتصادی

باردار مشترك پذيرفته است خارج شود .

۳- برنامه ملی كردن صنايع بزرگ و نفت دریای شمال که از طرف حکومت کاد-گری عنوان شده هر چند نارضايايها و انتقادات شدیدی را در میان صاحبان صنايع و سرمايه-داران بزرگ انگلیسی موجب شده مورد تأيید اکثریت ملت انگلستان است و اجرای صحیح آن یکی از طرق حل مشکلات اقتصادی کنونی انگلستان بشمار می آید .

علاوه بر عوامل سه گانه فوق مقایسه موفقیت های حکومت اقلیت هفت ماهه ویلسون با شکست های حکومت اکثریت چند ساله هیث میار قضاوتی برای مردم انگلستان در مورد توانائی رهبران دو حزب کارگر و محافظه کار در حل مشکلات جاری انگلستان بود:

ادوارد هیث در اسفند ماه گذشته در شرایطی از حکومت کناره گرفت که موج اعتصاب سراسر انگلستان را فرا گرفته و صنايع این کشور بکلی فلج شده بود. برنامه سه روز کار در هفته که از طرف حکومت هیث برای مقابله با اعتصاب کارگران ذغال سنگ اعلام شد تولیدات صنعتی انگلستان را بشدت کاهش داده و کس موازنه بازرگانی خارجی انگلستان را به حاداعلی رسانده بود و حکومت محافظه کار هیچگونه راه حل عملی و قابل قبولی برای رفع این مشکلات ارائه نمی کرد در حالیکه ویلسون با اینکه از اکثریت کافی در پارلمان برخوردار نبود در اولین ماه حکومت خود موفق شد به اعتصاب کارگران خاتمه دهد و گردش چرخهای صنايع انگلستان را بحال عادی باز گرداند . ویلسون برای حل این مشکل ناچار از قبول قسمت عمده تقاضاهای کارگران و افزایش دستمزدها آنان شد ولی برای جلوگیری از تسری این امر در سایر رشته های صنايع سیاست تازه ای در جهت کنترل قیمت ها و دستمزدها

روی این مطلب است که شانس حکومت آینده کارگری انگلیس برای حل مشکلات عظیم اقتصادی این کشور هر چند اندک باشد ، بیش از يك حکومت محافظه کار یا ائتلافی از محافظه کاران و لیبرال ها است .

عواملی که شانس ویلسون را در حل مشکلات اقتصادی انگلستان بیش از هیث و حزب محافظه کار او نشان میدهد (و همین عوامل رای دهندگان آگاه انگلیسی را به رای دادن بنفع حزب کارگر تشویق کرده است) باختصار از این قرار است :

۱- ویلسون با جلب حمایت اتحادیه های کارگری و «میثاق اجتماعی» معروف خود که در کنگره ماه گذشته اتحادیه های کارگری انگلستان بتصویب آنها رسانیده خطر بر خوردهای آینده بین دولت و اتحادیه های کارگری را کاهش داده و قبول این اصل از طرف اتحادیه های کارگری که در مقابل يك رشته خدمات رفاهی از طرف دولت حتی المقدور از تقاضای افزایش دستمزدها و دستمزداری نمایند شانس موفقیت حکومت کارگری را در مبارزه با تورم افزایش میدهد در حالیکه اتحادیه های کارگری انگلستان با سابقه اختلاف و مبارزه شدیدی که با حکومت گذشته محافظه کار داشته اند هیچگونه تعهدی در برابر محافظه کاران نداشته و در صورت بازگشت يك حکومت محافظه کار تقاضاهای خود را برای افزایش دستمزد تا سرحد اعتصاب و فلج كردن صنايع انگلستان از سر می گرفتند .

۲- ویلسون با شرایطی که برای ادامه عضویت انگلستان در بازار مشترك اروپا پیشنهاد کرده و تهدید مراجعه به آراء عمومی برای خروج انگلستان از بازار مشترك شانس گرفتن امتیازات بیشتری از بازار مشترك اروپا دارد در حالیکه يك حکومت محافظه کار نمی تواند از چارچوب شرایطی که قبلا برای عضویت در

موفق‌ترین و ناکام‌ترین رهبران

سیاسی انگلستان

انتخابات اخیر انگلستان، علاوه بر جنبه‌های سیاسی آن و تأثیری که در سیاست اقتصادی آینده انگلستان برجای خواهد گذاشت، برای هر دو حزب کارگر و محافظه‌کار و رهبران این دو حزب يك سازه تاریخی بوجود آورد:

با پیروزی حزب کارگر در این انتخابات، هارولد ویلسون نخستین رهبر حزب کارگر است که برای چهارمین بار در مبارزه انتخاباتی بر حزب رقیب پیروز شده و برای بار چهارم به نخست‌وزیری انگلستان رسیده است.

ادوارد هیث رهبر حزب محافظه‌کار نیز اولین رهبر این حزب است که برای دومین بار متوالی در انتخابات شکست خورده و تعداد آراء حزب محافظه‌کار در این انتخابات کمترین نسبت آن در یقین اخیر بوده است.

خود در سالهای قبل از ۱۹۷۰ هم برای صرفه‌جویی در مخارج دفاعی انگلستان برنامه خروج نیروهای انگلستان از شرق سوئز را طرح کرد و محافظه‌کاران با وجود مخالفت با اجرای این طرح علامت‌مجبور به اجرای آن شدند و خروج نیروهای انگلیس از خلیج فارس در زمان حکومت ادوارد هیث عملی شد.

پیش‌بینی می‌شود که ویلسون این بار هم کاهش هزینه‌های دفاعی انگلستان را بعنوان یکی از راه‌های حل مشکلات اقتصادی این کشور مورد بررسی قرار دهد و در صورت لزوم باز هم از تعداد نیروهای انگلستان در خارج، بویژه اروپا بکاهد. ویلسون تخفیف تشنجات بین‌المللی را دلیل کافی و قانع‌کننده‌ای برای کاهش هزینه‌های دفاعی انگلستان میدان‌دو سفر قریب الوقوع وی به مسکو هم خود گام تازه‌ای در سمت همکاری و تفاهم جدید بین شرق و غرب بشمار می‌آید.

در پیش‌گرفت و تا حدی در این راه موفق یافت.

با وجود این نرخ تورم در انگلستان در سال جاری به بالاترین حد خود پس از جنگ دوم جهانی رسیده و به رقم بیست درصد نزدیک شده است ولی اکثریت مردم انگلستان که در انتخابات اخیر بنفع حزب کارگر رای دادند از این واقعیت آگاه بودند که گناه این تورم از حکومت ویلسون و سیاست‌های دولت کارگری نیست زیرا بخش عمده این تورم جنبه جهانی دارد و باقیمانده آنهم قسمتی میراث اشتباهات گذشته حکومت محافظه‌کار و قسمتی اجتناب‌ناپذیر بوده است.

بهر حال قدم مسلم اینست که حکومت جدید کارگری انگلستان با اکثریت مطمئنی که در پارلمان آن کشور خواهد داشت با توانائی و قاطعیت بیشتر به حل مشکلات اقتصادی انگلستان همت خواهد گذاشت و نزدیکترین و مطمئن‌ترین راه ممکن را برای رهایی انگلستان از گرداب خطر ناک کنونی انتخاب خواهد کرد.

سیاست خارجی

در انتخابات اخیر انگلستان سیاست خارجی نقشی نداشت، زیرا روش هر دو حزب کارگر و محافظه‌کار در سیاست خارجی کم و بیش یکسان است، مه‌ذا قدم مسلم اینست که حزب کارگر در اجرای برنامه‌های اقتصادی خود بیش از حزب محافظه‌کار برای کاهش تمهیدات خارجی انگلستان آمادگی دارد.

ویلسون در دومین دوره نخست‌وزیری